

Кабанчук В.Г.

*«Фінанси та кредит», 4 курс,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник — к.е.н, старший викладач Котіна Г.М..

МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ВНУТРІШНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

Актуальність теми полягає у тому, що з часів обрання Україною зовнішньополітичним пріоритетом інтеграцію до ЄС особливо важливого значення набуло питання приведення нормативно-правових актів нашої держави у відповідність до законодавства ЄС. Вирішити зазначену проблему можливо лише за умови удосконалення конкретних напрямів роботи податкової та митної служби, а також удосконалення правового забезпечення адміністрування податків і митних платежів [3].

У зв'язку з цим викликають науковий інтерес роботи зарубіжних авторів: Г. А. Александрова, Е. Альтмана, Б. Бекенферде, Р. Брейлі, М. Гелінга, Н. Здравомислова, Є. Євстигнєєва, В. Ковальова, Г. Курошевої, І. Мазура, Д. Мельника, Н. Радіонової, Н. Рустамбекова. Серед вітчизняних варто відмітити О. Бірюкова, В. Вишневського, Н. Возіянова, Е. Короткова, Л. Лігоненка, В. Мартиненка, О. Мендрула, О. О. Терещенка, В. М. Федосова та інших науковців [5].

Створення єдиного міністерства доходів і зборів шляхом об'єднання податкової та митної служби планувалося два роки є логічним і ефективним кроком в контексті системних реформ. На нашу думку, це дозволить скоротити витрати і бюрократичні процедури, усунути дублювання діяльності двох відомств, і, таким чином, досягти більшої ефективності в роботі, а також мінімізувати ухилення від сплати податків і мит.

Об'єднання цих двох служб викликала неоднозначні відгуки серед українських експертів. Керівник дослідницьких програм аналітичного центру «Універсітас», кандидат політичних наук Олексій Якубін вважає, що об'єднання не вирішує питання їх модернізації, а створює передумови для народження нового державного монстра, який централізує «кращі» корупційні схеми обох структур. Після об'єднання 300 мільярдів податкових і митних надходжень плюс 160 мільярдів єдиного соціального внеску йтимуть через одні руки.

З іншого боку, зникнуть прогалини між податковою і митною службами, які використовували несумлінні платники податків, якщо декому вдавалося ухилятися від сплати податків при ввезенні товарів, то тепер він обов'язково потрапить в поле зору при реалізації товару невідомого походження [6].

Оглядаючись на міжнародний досвід, можна побачити, що більша половина країн-членів ЄС (Австрія, Бельгія, Іспанія, Нідерланди, Польща, Латвія та ін.) мають один державний орган, що здійснює повноваження податкової та митної служб. З 34 країн-членів ОЕСР, функції збору податків та соціальних платежів об'єднані в 13 країнах, податків і митних платежів — у 11 країнах. Різниця тільки в тому, що у більшості країн вони все ж підпорядковуються Міністерству фінансів, натомість в Україні Мінфін і Міністерство доходів і зборів працюватимуть паралельно. Тобто, доходи тепер окремо, а Міністерству фінансів залишаються видатки, дві сторони процесу, абсолютно природно пов'язані, розділені на два міністерства [7].

У США та Франції відомства зі збору доходів входять у сферу відповідальності Міністерств фінансів. У Британії створена в 2005 р. Служба доходів формально не входить у підпорядкування Мінфіну, але все ж визнає його верховенство і може лише давати рекомендації щодо податкової політики [9].

Англійський експерт Кріс Вейлс, у свою чергу, зауважив, що саме таким чином здійснювалося створення Комітету у податкових і митних справах у Британії [11].

Отже, позитивні наслідки проведених реформ: зникнення інформаційних прогалин, скорочення загальної кількості працівників на 8,2 %, наближення до європейських стандартів, скорочення бюрократичних процедур, усунення дублювання діяльності двох відомств. Негативні наслідки: потенційний конфлікт інтересів між збором податків і виробленням політики в цій сфері, зосередження двох служб в одних руках (ймовірність корупції).

Література

1. Звіт наглядової ради з питань реалізації програми модернізації Державної податкової служби України: 22.05.2009 р. // Вісник ПСУ. — 2009. — №28. — С. 40—45.
2. *Покинтелиця В.М.* Організаційна структура державної податкової служби: напрями реформування / В.М. Покинтелиця // Держава та регіони. — 2009. — №2. — С. 157—163.

3. Романюк М.В. Напрямки удосконалення системи податкового менеджменту в Україні / М.В. Романюк // Формування ринкових відносин в Україні. — 2008. — №2. — С. 41—45.

4. Новосад Л. Напрямки реструктуризації податкової системи в Україні / Л. Новосад, Н. Бенч // Світ фінансів. — 2009. — №3. — С. 56—64.

5. Керстюк А. Ю., Семехіна Ю. С. Проблеми модернізації Державної податкової служби України/Буковинська державна фінансова академія/. — 2012.

6. «Олександр Клименко очолив Міністерство доходів і зборів України»: 02.01.2013 // Вісник ПСУ. — 2013. — №1. — С. 10—11.

7. Марчак Д., Сичова К. Навіщо потрібне Міністерство з доходів і зборів// [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://finance.ua/345341>

8. Указ Президента України від 24 грудня 2012 року № 739/2012 «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади»

9. Дейнека В. Ф. Особливості формування і реалізації податкової політики держави в умовах глобалізації / В. Ф. Дейнека // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка), № 4 (59,) 2012. — С. 60—66.

10. Сафронова О.М. Новация года: сбор в казну объединяет налоговую и таможенную // Информационное агентство УНИАН, 25.12.2012 10:23. — [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://economics.unian.net/rus/detail/151571>

Котковський Р.В.

«Облік і аудит», курс 4

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Науковий керівник — к.е.н, доцент Садовенко М.М.

АНАЛІЗ ПРИЧИН НЕВЧАСНОГО ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ

Українські експортери та економіка в цілому стають вразливішими до наслідків появи заборгованості з відшкодування ПДВ через погіршення зовнішньоторговельної кон'юнктури та ускладнення доступу до ринків капіталу. До затримок із відшкодування ПДВ призводять передусім спроби уряду наростити доходи бюджету і змусити підприємства платити більше податків. Зокрема підприємства потерпають від численних зловживань у сфері сплати податків, які стають підставою для неповернення ПДВ.